

ΝΟΥΜΑΞ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ-ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ-ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ

Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΧΡΟΝΟΣ Ε'. | ΑΘΗΝΑ, Κυριακή 11 του Μάρτη 1907 | ΓΡΑΦΕΙΑ: Δρόμος Οικονόμου αριθ. 4 | ΑΡΙΘ. 238

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΨΥΧΑΡΙΣ. Η άρρωστη δούλα (συνέχεια).
ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ. Ο δωδεκάλογος του Γύφτου — Πρόλογος (τέλος).
Α. Ε. Οι Πολίτες για το γλωσσικό ζήτημα.
ΕΡΜΟΝΑΣ. Η Σκλήραινα.
ΠΟΙΗΜΑΤΑ. Ν. Χαντζάρας, Βαρλέντης, Ν. Ζαχαρία.
ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ — Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ — ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

Η ΣΚΛΗΡΑΙΝΑ

Σοφιστικήν άρετήν έχουσα εν τούτοις ευθύμειν.
Μιλλός.

Α'.

— Όπου φλαγκάρα που άναψες! Ξεφώνισες μπαινόντας ή άγροστά Θεοδώρα. Κοντοστάθηκε κι άφώνιστες ύστερα να πέση πίσω της ή χρυσορήγιωτη της πόρτας κουρτίνα σήκωσε τις γλωμές της παλάμες να σιεπάση τα μάτια. Της φωτιάς ή φεγγεράδα ρόδιζε διαπερνώντας τα ροτειά καλογερικά της δάχτυλα.

Η άδερφή της Ζωή της έγνεψε να καθίση στο πλάι της πάνω στο χαμηλό γιατάκι με τα παχιά πεύκια, και της είπε χαμογελώντας:

— Μιλιά μη βγάλης. Δοκιμάζω να φτιάσω ένα καινούριο μυρωδικό. Της Ίνειας σνταλόξυλο κι άσπρότατα δαφνοκούκλια κι άγριες ρετσίνες και της άνοιξης γλωρή λουλουδιά. Ομα κι άνάσταση! Μήτε οι Μάγοι δε φέρννε τέτοιο μύρο από Θεάνθρωπο τότε που τότε προσκυνήσανε στο παχνί. Μά τσιμουδιά. Να και κοντεύει να ξεχειλίση άφρίζοντας ή χύτρα.

Και παραμερίζοντας τις παρακόμες σίμωσε στο πελώριο μαγκάλι που έβραζε πάνω του γοχλακίζοντας το καζάνι. Πήρε το τρυπητό και βάλθηκε με το βασιλικό της χέρι να ξαφρίζη το πορφυρόλαδο ύγρό. Ύστερα τραβήχτηκε λίγο και πρόσταξε:

— Άδράχτε τα κρικέλια. Σωστά. Πρόσεχε Είρήνη να μην καψ, παιδί μου. Σηκώστε τώρα το καζάνι. Σιγά σιγά. Έτσι δά, καλές μου. Στο μάρο μας να τ' άπιθώσετε. Έκειδά. Κι ής μένει τώρα να κρυώση. Θερμώ πως ή μωσκοβολία του δε θα έχη ταίρι. Τι γελάτε, κοπέλλες μου: Σάν πεινασμένα σπουργιτάκια θα μου γουρεύετε από τούτηνα τή μυρωδιά. Όλες σας. Και σύ, ξανθομαλλούσα μου Άλανή—πρόστεσε χαθεύοντας τα λιόχρυσα μαλλιά μιζς σοβαρόματης κοπέλλας.

Πήγε και ξανακάθισε κοντά στην άδερφή της. Η Ζωή άν και ήλικιωμένη βαστούσε άκόμη την παχουλή φρεσκάδα και την άπαλόγελη άνοιχτοσύνη που είχε άλλοτε καλοκαιρισσει τα γερατειά του Βασίλειου του Βουργαροφάγου, που είχε γητέψει αύτο-

κρατόρους και παλατινούς και τρανούς πολεμιστάδες. Μά είτανε μακριά πιά τώρα τα χρόνια που την άγαπούσε ο Χαρόλδος ο Μακρός, ο ξανθός γίγαντας του Βοριά. Του ήδονισμού ή άλλοτε άχόρταγη άψη ξεθυμασμένη σήμερα είχε βρή για καταπάτη τή γεροντική μάνια τω μυρωδικώ και της λατρείας του Άη Γιάννη του Άντιφωνητή. Τελευταίο άποβλάσταρο της πιδό μεγάλης βασιλικής φύτρας του Βυζαντίου είχε κάπως χάσει στα γερατειά της τή ρηγάτικη περηφάνεια κι από αδύναμη καλοσύνη άφινε την κυβέρνια της αυτοκρατορίας σε κείονα που λάχαινε να εύνη για τον επιτήδειο που κατάφερε να της επιβληθή. Ο λαός όμως της Πόλης την άγαπούσε ακόμα με θερηκευτικό σεβασμό κι όταν έβγαίνε ή Ζωή στον Αύγουστιαώνα ή στην Άγια Σοφιά ή σε καμιά πίσσημη γιορτή άκουε μυριστόμη φωνή να τίνε κρίζη «Μάννα» χαϊδευτικά.

Άλλος άνθρωπος ή Θεοδώρα. Του μοναστηριού ή μούχλα έσταζε πάνω της. Ο τρόμος της φυλακής την είχε χαροκάψει κι ή θεοφοβία είχε άποξεράνει το λιθανισμένο κορμί της. Κάποτε κάποτε περνούσε νευρικό το χέρι στο κεφάλι της πίσω σά να θυμούνταν ζζαφρα τον καιρό που της έκοψε τα μαλλιά και τίνε ζάρισε στο μοναστήρι του Πετρίου ή άδερφή της Ζωή.

Καθισμένες τώρα πλάι πλάι πιάσανε οι δύο βασίλισσες τις κυβέντες. Η Θεοδώρα μιλούσε με εύλάβεια για τή Γανωτή Πύλη του μοναστηριού τω Μαγγάνω και το θαματοργό τρόπο που στεριώθηκε ο μεσιανός τρούλλος με τή βοήθεια του Άγιού Γιωργιού. Είχανε να ποιν πως οι χτίστες είδανε τή νύχτα τον ίδιο τον Άγιο σά φάντασμα φωτιάς να δουλεύη με ένα διαμαντένιο μιστρί για ν' άποτελειώση το χτίσιμο του θόλου.

— Μά το μεγάλο θάμα, Ζωή μου, είναι το θάμα του Στηθάτου. Τόν έχεις βέδικια ξακουστά τον άγιο κείνο καλόγερο. Θα ξέρης ίσως πως θέλησε να μείνη σαράντα μέρες νηστικός κλεισμένος στο κελλί του. Χτές άπόσωσε το σαρντάμερο. Ψωμί δέν άγγιζε ούτε νύχτα ούτε μέρα. Λίγο μόνο νερό του περνούσανε από το φεγγίτη της χαμοκέλλας του. Η θροφή του είτανε θεϊκή. Προσευχή και μετάνοιες. Και παραστεκάμηνη άκουε την Παναγία στον ύπνο του να του δίνη θάρρος και να δυναμώνη την ψυχή του με θεόσταλα λόγια. Κ' έτσι άπόχτησε τώρα ή άγιοςύνη του την έξουσία να καθαρίζη τις λώβες και να όρθοτυλώνη τις παραστρατισμένες ψυχές. Πολλούς έγειανε κιόλας. Το Βυζάντιο πέρα πέρα—άπό τους ταρσανάδες στα παζάρια κι από το σταυροπύργι του Στουδίτη ως το Βουκολέοντα κι από τους Βενετικούς στο Σωτήρα της Χαλκίς—άντιλαλει τ' όνομά του. Άμέτρητα τα θάματά του. Ο λόγος του άγίασμα.

— Ξέρεις, είπε ή Ζωή με χαμηλωμένη φωνή, ά θα τολμούσε να δη το Μονομάχο; Ίσως να ζόρκιζε από την καρδιά του την άγάπη της Σκλήραινας. Άβάσταχτο κακάντης για μένα μαρτύριο να βλέπω τον άντρα μου να σέρνεται στα πόδια κείνης της κρυφοπανηγίς.

— Ίσως να το δοκίμαζε ο Στηθάτος. Θα τότε κράζω να του μιλήσω. Είναι ο μόνος που θα μπορούσε να σάση της Σκλήραινας τα μάγια. Ο πατριάρχης βράζει μέσα του με δέ μιζ. Μου είπε κιόλας μια μέρα πως δέν τή νομίζη χριστιανή. Κίποιο δαιμόνιο την κυβερνά.

Οι παρακόμες είχανε παραμερίσει στο μεταξύ και σιγαλές σά νυοίτσες ξεγλήστρησαν ζζω. Μόνο ή πριγκηπίσσα Άλανή καρτερούσε ακόμα στη χύτρα σιμά. Η Ζωή τίνε φώναζε ως τόσο και την έβκαλε να καθίση στα πόδια της δίπλα. Και με το κίνημα το γλυκό της μητέρας της χάδευε ανάλαορα τα χρυσοδεμένα μαλλιά.

Άπό τα γυαλοχρώματα πρκαθύρια χύνουνταν τώρα ο ήλιος λοξός. Ζομπρούτια και κερβούνια και σμαρκαγένιες αντίθωριές φεγγίζανε μέσα στο μισόρωτο. Του Μάρτη ο θυμός τρύνταζε άνεμόφερτος απ' όζω. Κ' ή κοπέλλα δε μιλούσε. Κοίταζε γύρω μ' άπόξηση ξεχασμένη ματιά. Κοίταζε τις πράσινες κολώνες με τα ρουντωτά κεφάλια και τα σκαλισμένα κλήματα, κοίταζε στο πάτωμα το ψηφιδωτό παγώνι που όρθωνοιγε τή λαμπεροχρωμη φτεροδεσία του, κοίταζε τα σμαλτωμένα σεντούκια και τα μεταξωτά βλαττιά, κοίταζε τους τίσσερες άίτους που με διαπλατες ρτερούγες και ματόχρυσα μάτια έλεγες και θα πετάζουν από τις γωνίες του θόλου να σ' άρπάξουνε με τα κλαδόνυχά τους. Ά! να την άρπάξην! Να την άρπάξανε και να τίνε πήγαιναν έκει κάτω μακριά στη δική της τή χώρα—στην Άζαγαρό την ήρωική, στην πατρίδα που άγαπούνε οι θεοί της Έθδας, στ' άγρια βουνά όπου πολεμούν τα ξανθά παλληκάρια. Να την άρπάξανε—να γλύτωνα από τή χρυσή της σκλαβιά. Κι άνειρεύτανε το πολύκλαδο Ύγδραζιλ—το μαγκικό το δέντρο της Ζωής που θα σιεπάση μια μέρα με τή γαλαζόφωτη σικιά του ολόκληρη της γής την άπλωσιά και την άρμυράδα της θαλάσσης.

Μ' από την πόρτα κλάγγαζε ζζαφρα σά γέφανου στριγγιά. Κι άρκουδιστά κατακτύλιζε ως τή μέση της κάμερας ο Βοίλας ο κίκοφος τζουτζές του Μονομάχου. Και κουφογελώντας ρέκαζε:

— Γιατί να σκούζη ο Μάρτης; Δυό γυναίκες έχει. Όμορφη τή μια, ζαρόγρια την άλλη. Ποιά ν' άγκαλιάζη άπόψε;

— Χάσου, κολασμένο! στρίγγιψε άνταρεύοντας ή Ζωή. Στα Νούμερα θα τέ φυλακώσω, ζωντόβολο. Σύρε από τα μάτια μου. Πως τόλμησες να ξεφυτρώσης μπροστά μου;